206.

ТАБОРОВІ ВІСТІ

УКРАЇНСЬКИЙ
2275
МУЗЕЙ-АРХІВ

Рік вид.І. Ч.3. Кастель,1 листопада 1947

ПЕРЕСТОРОГА НЕПИСЬМЕННИМ

Цими днями до табору в Ельвангені повернулась група ДП в п'ять душ з числа тих, що записались і недавно виїхали з табору на лісові роботи до Канади.

Пройшовши всі комісії і виконавши всі формальності, вони приїхали до Бременського порту і разом з багатьма іншими робітниками уже мали вантажитись на пароплав. Але тут їх чекала страшна несподіванка. Треба було виконати ще одну, останню формальність і підписати якийсь папірець. Вони не змогли того зробити, бо виявилось, що вони неписьменні. Представник канадійської комісії поставився дуже рішуче і пояснив їм, що до Канади категорично заборонено пускати неписьменних. Отже, наших земляків відокремили від цілої партії і повернули назад до табору.

З усієї цієї пригоди ми мусимо зробити відповідні висновки.

Кілька місяців тому в нашому таборі було вивішено оголошення, яке роз'яснювало таборянам, що за імміграційними законами майже всіх американських держав НЕПИСЬМЕННІ НЕ МАЮТЬ ПРАВА НА В'ЇЗД ДО ДАНОЇ ДЕРЖАВИ. Кожний мусить уміти хоч трохи читати і писати, а також мусить власноручно підписувати договори та зобов'язання, і то обов'язково латинськими літерами. Хто того не зможе робити, той не виїде звідси.

На наших таборян це не зробило, здається, відповідного враження. В нашому таборі віддавна існують курси для неписьменних, але відвідувало ці курси дуже мало людей, а останнім часом ці курси зовсім завмерли за браком охочих учитись, хоч за даними, що їх має таборова Управа, неписьменних є досить багато.

Ми бачимо, що останніми місяцями пожвавилась переселенча акція і маємо надію сподіватись, що незабаром більша частина ДП зможе виїхати кудись на стале життя. Що тоді скажуть наші неписьменні, коли будуть провожати з таборів своїх товаришів, а самі залишаться тут тільки через свою ледачу вдачу і несвідомість? Мабуть, пожаліють тоді, що не використали можливости сидячи в таборі і не витрачаючи коштів, ліквідувати свою неписьменність, цю лиху спадщину нашої некультурности та відсталости.

Ще є час. Ще протягом зими, інтенсивно працюючи під проводом лю-

дей з інтелігенції, які залюбки допоможуть своїм знанням, можна дечого навчитись. Тоді не треба буде червоніти перед всілякими чужинецькими комісіями і наражати себе і свою родину на перспективи назавжди залишатись в Німеччині, і то на становищі недовноцінної людини, бо й тут неписьменній людині буде не з медом.

М.Т.

---x-x-x---

НАШІ ФІНАНСИ.

Після перейняття управління табору од адміністрації УНРРА, перед нашою Управою, що вийшла із загальних виборів, одразу повстало гостре питання потреб в різних ділянках життя табору, на задоволення яких необхідно мати грошеві засоби. Тому на засіданні Таборової Ради 30 червня й було ухвалено перший місячний бюджет табору на місяць липень. Цей бюджет передбачав, по стороні видатків, потреби Управи табору, Технічного відділу, таборового шпиталя, Рефератів Шкільництва і Культури. А на покриття потрібних видатків передбачалися прибутки од внесків таборової Кооперативи, од таборового театру і хору, як і чужих театрів і кіно, та од внесків мешканців табору на підтримання чистоти в бльоках і їх освітлення на сходах та коридорах. Не всі з передбачених прибутків приходили самі собою. Де-які з них треба було організувати. І саме тому Таборовою Радою було, наприклад, прийнято постанову про місячні внески од всіх мешканців табору на підтримання чистоти у висоті 7 марок з дорослих і 3 марки з більших дітей. Населення табору прийняло цю постанову із повним зрозумінням її необхідности, і от уже четвертий місяць ці внески являються одною з позицій прибутків у таборовому бюджеті.

Першим місяцем нашої самоуправи в таборі був місяць червень. Для початкових видатків Управа табору мала 1446 мар.10 пф., які надійшли од Таборової Кооперативи, як внесок на користь табору половини чистих прибутків. В місяці червні було ще кілька позицій прибутку, і перші найнеобхідніші видатки склались в образ, який дав нам заведення за червень, наведене нижче:

Прибутки		Видатки	
1. Готівка од Кооперативи на 1 червня	1446,10	1. Секретаріят Управи...	62,50
2. Кіно	560,20	2. Магазин	147.48
3. Забава	80.50	3. Шкільний Реферат....	295.90
4. Театральні вистави...	323;50	4. Реферат культури ...	25,90
5. Готівка в секретаріяті Управи.....	182,50	5. Пласт	600.-
		6. Робітники.....	120.-
		7. Готівка на 1 липня...1341,12	
	1592,90		2592,90

Місяць червень ще не був плановий. Прибутки й грошові видатки уклались довільно. А після згаданого вже засідання Таборової Ради 30 червня місячні бюджети предстовляють собою, в порівнянні з місяцем

червнем уже інший, досить розвинений образ. Наведемо тут бюджет мінця липня:

Прибутки:		Видатки:	
1. Готівка на 1 липня	1341,12	1. Управа табору	1379.20
2. Кооператива.....	3521,53	2. Секретаріят табору	67.49
3. Кіно	958.65	3. Магазин	9.-
4. Театральні вистави	474,05	4. Шкільний реферат	1360.-
5. Внески мешканців табіру	9618.-	5. Рнферат Культури	512.94
6. Непередбачені	313,50	6. Шпиталь.....	956,85
		7. Технічний відділ	859.78
		8. Витрати в блъоках	2100.-
		9. Готівка на 1 серпня	8681,59
	16226,85		16226,85

Цей місячний бюджет уже доказує наскільки щасливою була думка про впорядкування фінансів табору взагалі та як всі галузі нашого таборового життя був завдяки тому підтримано і вони розвивались, а не загибали. Шпіталь ми перейняли без ліків і навіть без де-яких необхідних інструментів, Шкільний Реферат взагалі свою діяльність міг провадити, як і Реферет Культури, тільки через існування бюджету, Технічний відділ міг зробити необхідні витрати теж тільки тому, що фінанси табору було зорганізовано і впорядковано.

/Далі буде/

Реферат Фінансів.

---x-x-x---

НЕВІДКЛАДНА СПРАВА

Багато в нас говориться, пишеться і радиться про потребу знати чужі мови. І ми всі визнаємо рацію цих порад. Напевне кожний з нас не раз на собі відчув, що людина без мови - все одно, що без голови. Людина, яка не може висловити своєї думки, добитись чогось, чи виправдатись, коли її в чомусь несправедливо обвинувачують, чи порозмітись в справі роботи, зрозуміти, що від неї хоче работодавець, чи сусіда, чи просто зустрічний на вулиці, така людина дуже часто з жалем відчуває свою неповноцінність. Добре, що ми живемо тепер в таборах і зрештою могли б обходитись без звязків з місцевим населенням. І то ми на кожному кроці навіть в наших умовах відчуваємо, що люди, які знають чужі мови, краще улаштовуються часто не через свої особисті заслуги, а виключно через знання мов, а люди високої інтеліґенції і здібні не можуть навіть в урядах таборової адміністрації знайти працю, бо не знають жодної мови, крім своєї.

А незабаром ми роз'їдемося по світі, розпорошимось серед чужого населення. І скрізь, на роботі, на залізниці, в крамницях, на вулиці,-ми почуватимемо себе безсловесними, неповноцінними істотами.

будемо позбавлені можливости користуватись газетами, літературою, театром, ми не зможемо нав'язати стосунків з сусідами, які, може, могли б стати нам в пригоді і допомогти перемогти перші труднощі життя в новій незнаній країні. Ми не зможемо стати до фахової праці, а мусимо виконувати тільки таку, де цілком непотрібна мова. І все це тому, що багато часу пройде, заки ми засвоїмо хоч трохи місцеву мову, зможемо взяти нормальну участь в житті країни, яка притулить нас.

Власне кажучи, наші люди це добре розуміють, про це свідчить кількість слухачів на кожному курсі англійської або еспанської мови, що їх вже не раз започатковували різні наші таборові чинники - ТМА, Культурний Реферат, Шкільний реферат тощо. Але щось не щастить нам з цими курсами. Все з якихось "незалежних" причин робота на них відцвітає, не встигнувши розцвісти. Вина в цьому лежить, безперечно на людях, які не розуміють першорядної ваги цієї справи. Праця по улаштуванню імпрез, кіна, рефератів тощо, правда, дуже цінна і потрібна, але справа організації курсів англійської мови мусить бути поставлена на перше місце, саме тепер, бо вони нам дуже потрібні. Часу нам лишилося не багато, і ми повинні попрацювати дуже і дуже інтенсивно, щоб добитися бажаних наслідків.

Ті, що хочуть вчитися англійської мови.

----X-X-X---

КАЛЕНДАР ПАМ'ЯТНИХ ДАТ
на м. ЖОВТЕНЬ

3 - 1960 Померла в Києві мати Лесі Українки, письменниця Олена Пчілка.

4 - 1920 Померла в Києві артистка Марія Заньковецька. Народилася 22 лютого 1860 р. В вісімдесятих роках минулого сторіччя на Наддніпрянщині виникла з ініціятиви драматурга і поета Михайла Старицького театральна дружина, до складу якої ввійшли талановиті артисти: три брати Тобілевичі /Карпенко-Карий, Садовський і Саксаганський/, Марко Кропивницький, Марія Заньковецька і Ганна Затиркевич. Ця група створила цілу епоху в історії укр. театру. Марія Заньковецька своєю вродою і чарівною грою заслужила собі невмирущу славу і створила низку прекрасних образів. Багато російських антрепренерів спокушали її великими заробітками і славою на столичних сценах, але артистка до кінця життя залишалась вірною дорогому їй серцю українському мистецтву.

6 - 1918 Відкриття державного українського університету в Києві

6 - 1876 Народ. укр. вчений і діяч Сергій Єфремов. Син священника. Скінчив київську духовну семінарію. Заступник голови Укр. Центральної Ради, член партії соціялістів-федералістів, редактор газети "Рада". З його творів найвидатніший "Історія української літератури". 1929 року заарештований за участь у Спілці Визволення України /СВУ/ і засуджений спочатку на 10 років, а коли цей термін скінчився, йому вже без суду замінено кару на довічне ув'язнення.

22 - 1918 Відкриття державного укр.університету в Кам'янці-Подільському.

29 - 1893 Помер український байкар і поет Леонід Глібів. Нар. у Веселому Подолі на Полтавщині. Скінчив полтавську семінарію і Ніжинський Ліцей. Був учителем історії та географії в Чернигові. Усунений з цього становища за українську діяльність, довгий час бідував тяжко, поки дістав посаду управителя друкарні в Чернигові. Літературна діяльність його виявилась в чотирьох жанрах: лірині /"Вечір" "Стоїть гора высокая"/, байках, приповістках для дітей і в драматичній творчості /три комедії - "До мирового" та інші/. Видавав часопис " Черниговський листок".

29 - 1794 Помер укр.філософ Григорій Сковорода.

---x-x-x---

Олена Пчілка літерат.псевдонім Ольги Петровни Косач, уродж.Драгоманової матері Лесі Українки. Народилася Олена Пчілка 17.6.1849 року в місті Гадячі на Полтавщині в [illegible] родині. Батько Олени Пчілки помер, як їй було 10 років, з того часу батька їй заступав її старший брат Михайло Драгоманів.

Училася Олена Пчілка в Києві в приватному пансіоні. Учителі в тому пансіоні були добірні, напр. природознавство викладав видатний педагог - хірург Пирогов, історію Михайло Драгоманів, інші предмети теж все визначні сили, дуже добре провадилася наука чужих мов. Отже Олена Пчілка здобула в цьому пансіоні добру освіту і мовами французькою та німецькою володіла досконало все життя.

1868 р. Олена Пчілка вийшла заміж за Петра Антоновича Косача, що ще в студентських часів належав до одного гуртку української поступової молоді з Михайлом Драгомановим, а на той час, вже скінчивши університет, був за предсідника з'їзду мирових посередників у місті Звягелі на Волині.

Там у Звягелі довший час жила Олена Пчілка. У Звягелі народилися троє старших дітей Олени Пчілки: Михайло, Ларися /Леся Українка/ і Ольга. Життя українського народу було близьке Олені Пчілці з дитинства, але перше їй були добре відомі побут та етнографічні особливості Лівобережжя, головним чином Полтавщини, а з того часу, як вона оселилася у Звягелі, то пізнала добре і так само полюбила й Волинь, що має свої особливості, і теж гарну, але відмінну природу. В цей період свого життя Олена Пчілка почала писати і друкувати свої твори-поезії /Думки-Мережанки/ і прози, перекладу /Гоголя, Віктора Гюго, Доде та інших/ та зібрала й видала альбом українського народнього орнаменту /вишиванки, килими, писанки/, як передмову при альбомі вмістила свою розвідку про український орнамент двома мовами - французькою та російською /в українській мові тоді було заборонено/і розвідку про українські колядки. В цей самий період Олена Пчілка збирала тексти й голос українських народніх пісень, що передала Миколі Лисенкові до його збірника українських народніх пісень, що й вийшов друком коштом П.Косача - чоловіка Олени Пчілки.

Хоч жили на провінції - на Волині, Олена Пчілка жила в тісному єднанні з селом, проте ввесь час мала зв'язок з українським громадянством культурних центрів України /Київ, Одеса, Полтава/ під Росією та під Австрією /Львів, Чернівці/ надсилаючи свої твори та твори своїх дітей до друку і періодично особисто наїжджаючи. У вісімдесятих роках вся родина Косачів переїхала на життя до Луцька, а потім до село Колодяжного біля Ковля.

Не було такої ділянки громадської праці на користь українській справі, в якій би Олена Пчілка не брала участи. В Києві тоді повстало "Літерат.-Артист.Общество", як на той час звичайно, російське, але Олена Пчілка разом з Михайлом Старицьким, Миколою Лисенком увійшла до нього і дуже швидко широко використала його для української справи, притягнувши значні сили українських літераторів, артистів. Українські імпрези, що відбувалися в цьому товаристві, святкування Шевченківських річниць, ювілеїв визначних українських діячів, різні українські лекції, відчити і т.д. улаштовані українською групою, де Олена Пчілка брала найактивнішу участь, мали дуже велике значіння в поширенні й зміцненні національної свідомости серед тодішньої молоді.

1903 рік треба відзначити участь Олени Пчілки в святкуванні відкриття памятника Івану Котляревському у Полтаві, де Олена Пчілка, не дивлячись на заборону промовляти українською мовою, одна лише проголосила свою промову українською мовою. А на початку 1906 р., щоб використати сприятливий момент, Олена Пчілка їздила в складі делегації українців /Ілля Шраг, Володимир Науменко, Дмітрієв, Олена Пчілка/ до Петербургу клопотатися про дозвіл української преси.

З тогож року і почала редагувати український журнал /Рідний Край/ спочатку в Полтаві, а потім у Києві з додатком місячника "Молода Україна" для дітей.

"Рідний край" і "Молоду Україну" видавала Олена Пчілка аж до 1914 року. Коли з початком війни знову заборонено було українську пресу, 1915 року переїхала Олена Пчілка на стале життя на свій хутір "Зелений гай" під самим Гадячем, де в лютому 1917 р. її запрошено було на редактора "Газети Гадячського Земства". В Гадячі Олена Пчілка теж брала живу участь в громадському житті, а від часу обрання до Української Академії Наук стала надсилати до У.А.Н. свої наукові розвідки з етнографії, що містились в виданнях У.А.Н.

1920 року переїхала Олена Пчілка на життя до своєї дочки в Могилів на Поділлі, а в серпні 1924 року з дочкою переїхала до Києва, де й мешкала до кінця свого життя, 4.X.1930 р. В Києві брала участь в роботі етнографічної комісії У.А.Н. та в житті секції Наукових Робітників.

Біографи Олени Пчілки характеризували й характеризуватимуть Олену Пічілку, як громадянку, незломну патріотку, письменницю, знавця української етнографії й мови.

Поховано Олену Пчілку в Києві, на Байковому кладовищі, поруч з Лесею Українкою.

Ізидора Косач-Борисова

---X-X-X---

НАШИМ ЖІНКАМ

Живучи вдома, в своїй країні, кожна людина може вибрати собі працю відповідно до своїх уподобань і здібностей. Уже в середній школі учні вибирають собі високу школу, яка дасть їм змогу працювати в бажаній галузі. Не те на чужині. Тут нам важко включитись в нормальне життя чужої країни. Недостатнє знання чужих мов, чужих звичаїв і традицій, закони про працю, що в кожній державі охороняють своїх громадян перед конкуренцією чужих фахівців, часто навіть не дуже прихильне ставлення з боку місцевого населення, - все це закриває для нас двері до установ, інститутів, видавництв, лікарень, а подекуди навіть і до заводів, фабрик і майстерень. Маємо яскравий приклад з Бельгією, де єдина можливість для наших людей - копальня.

Але припустімо, що не скрізь справа стоятиме так гостро, як у

Бельгії. Отже, частина наших людей розійдеться по фабриках і заводах, установах; частина, можливо, навіть більшість з нас, потраплять на ферми. Багато говорилось у нас про потребу набувати практичні знання з галузі тваринництва і сільського господарства і відбувались навіть якісь курси молочарські, птахівництва то що. Але є ще одна дуже і дуже важлива галузь роботи, в якій великій частині наших людей, спеціяльно жінкам, доведеться, очевидно, працювати, - хатнє господарство.

Хай не лякає це наших дівчат і жінок. Навпаки, поміркувавши добре, кожний погодиться, що це чи найкращий вихід з становища, особливо для людей самотніх. Приїхавши до чужої країни, кожний з нас буде мати безліч невигод. Треба знайти помешкання для життя, придбати бодай найпримітивніші і найпотрібніші речі щоденного вжитку, заробити гріш і купити на цей гріш щодня продуктів і зварити собі щось, або шукати недорогої ресторації. Все це, на початку буде дуже важко. Натомість, увійшовши до праці хатньою робітницею, людина відразу потрапляє в нормальні умови упорядкованого життя. Вона буде забезпечена там харчами, грішми і кімнатою. Приміром, в Америці праця хатніх робітниць дуже почесна і добре оплачується. Всі вони мають обов'язково нормований робочий день, опіку відповідних професійних спілок, відпуску і т.д. Отже, це є зовсім непогана перспектива, і я певна, що чимало наших також і інтелігентних жінок і дівчат знайдуть собі працю в господі місцевих людей, як у місті, так і по фермах.

Але хай не думають наші жінки, що кожна так таки і зможе стати до такої праці. Робота в хатньому господарстві, як і робота в кожній іншій галузі, потрібує уміння, навику і відповідної підготовки.

Цими днями в одній з газет було повідомлення, що для німецких жінок, які повиходили заміж за англійських вояків і виїхали з ними до Англії, організуються курси, де нові англійські громадянки навчатимуться веденню хатнього господарства в нових умовах - куховарству, умінню купити продукти, прибрати хату і т.д. і т.д.

А що ж казати про наших молодих жінок і дівчат? Чи багато з них уміють зготувати не кажу вже добрий обід, але бодай простеньку страву, чи потраплять вони накрити стіл навіть не для урочистого прийняття, але хоч для щоденного звичайного обіду культурної родини, чи можуть вони добре поприбирати в хаті, помити посуд, попрасувати і поскладати пристойно білизну... А таких обов'язків у доброї хатньої робітниці безліч.

В тому, що наша молодь не вміє всього того зробити, не її вина. Вже чимало років минуло, відколи почалась війна, і наші люди не живуть по-людському. Таборові мешканцеві умови і жалюгідний уклад нашого життя, консервні бляшанки замість посуду, дві тисячі калорій, що становлять наше одноманітне меню, все це не зробить з нашої молоді добрих господинь. Але до деякої міри ми ці прогалини можемо заповнити.

В нормальні часи по деяких країнах, як ось Німеччина, Чехія, Англія, Франція і багато інших існувало чимало довго- чи коротко-термінових курсів, де молодих дівчат навчали варити, пекти, прибирати кімнати, прасувати і лагодити білизну, бавити дітей, виконувати всілякі ручні прегарні роботи то що.

І тепер по багатьох таборах існують такі курси. Хоч ці курси досить далеко не досконалі із зрозумілих причин, проте вони всежтаки дають багато користи.

І в нашому таборі знайшлось би, напевне, чимало старших досвідчених господинь, що залюбки поділились би своїм досвідом і цим допомогли б нашій молоді відразу стати до праці в новій країні і не осоромити українських жінок, які віддавна мають славу добрих і гостинних господинь.

За цю справу мусить узятись таборова жіноча організація. Думаю, що старші жінки їй в цьому допоможуть, а молоді енергійно візьмуться до роботи і за короткий час, який ми ще, може, будемо жити в таборі, навчаться бути доброми господинями.

Стара господиня.

ПРОГРАМА ВІДДІЛУ КУЛЬТУРИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ЖОВТНЯ.

На другу половину жовтня заплановано Відділом Культури і УМСА де-які імпрези, які подаємо нижче. Мабуть не усі громадяни нашого табору орієнтуються в тому, що фільми, які висвітлюються в нашому таборовому театрі що понеділка і що п'ятниці організовані від УМСА що-понеділка, і Культ.Відділом табору що-п'ятниці. В тому самому порядку висвітлювання фільмів буде продовжуватися і в майбутньому. Таборовий хор готується тепер до театрально-мистецького конкурсу, що має відбутися в Франкфуртській окрузі ІРО в суботу, 25 б.м. в Ганау в інтернаціональному Д.П. таборі. Усіх, хто бажав би в цей день побувати на конкурсі, проситься порозумітися з Відділом Культури.

В дні 23 б.м. в таборовому клюбі о год. 7-ій у вечері плянує Відділ Культ. відчит інж. Пастернака на тему: "Проблема Сільсько-господарського будівництва".

Таборовий відділ УМСА плянує на день 22. в середу, Концерт-балет "Корсиканка", в дні 25. в суботу, забаву і на день 29. в середу, концерт групи солістів.

Відділ Культури подає до відома мешканців табору, що згідно з постановою управи табору, діти до 14 років можуть відвідувати імпрези тільки за згодою своїх батьків. Рівнож забороняється дітям бути присутніми на імпрезах без батьків. Обслуга театру має наказ не впускати дітей без батьків на театральну салю. Для уникнення непорозумінь в тому напрямі просять батьків притримуватися цього розпорядку.

---X-X-X---

ГОЛОС ЧИТАЧА

Чого хоче читач від "Таборових Вістей"?

Відповідаючи на заклик редакції, хочу подати свою думку про те, який матеріял треба б містити в "Таборових Вістях". Виходячи з того, що писати в такому журналі належить переважно про таборові справи, хотілось би мати не тільки сухий матеріял і цифри, але також освідомлюючі і пояснюючі і дописи, які б зацікавлювали наше громадянство загалом таборових справ.

Отже, насамперед хотілось би почути щось про діяльність і працю таборової Ради та довідатися про пляни її щодо піднесення рівня нашого життя в таборі. Рада відбуває засідання, вона з'орієнтована у справах всіх ділянок табору і знає, що зроблено, що треба б було зробити, а чого не можна виконати, бо існують, скажім, такі то перешкоди і труднощі. Як що ми - звичайні мешканці - вибирали радників, то маємо право почути від них, якже вони уявляють собі наше майбутнє і які завдання перед собою накреслюють. Збори мешканців табору відбуваються рідко, та й на них завжди розглядаються якісь спішні поточні справи. Чому ж би за посередництвом "Таборових Вістей" Рада не підтримувала би постійного зв'язку з громадянством?

Так само хотілось би мати докладніші відомості про обсяг праці таборової адміністрації та окремих референтур. В двох числах "Таборових Вістей" ми мали нагоду читати офіційні розпорядження або звіти деяких референтур. Але сухі цифри і дати мало що дають. Хотілось би мати роз'яснення до них та пляни на майбутнє, щоб мати уяву про добрі і злі сторони діяльности тої чи іншої таборової ділянки і знати, чим могло би до-

помогти громадянство для усунення якихось перешкод або труднощів.

В той спосіб загал мешканців був би дійсно втягнутий в курс справ нашого табору і міг би більш свідомо виконувати ті чи інші завдання, які перед ним ставить наше таборове самоуправа. Виграв би на цьому і таборовий журнал, зробившись більш цікавим і доступним для громадянства.

Один з таборян.

---X-X-X---

ГРОШОВА ЗБІРКА НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ

Як відомо мешканцям нашого табору, протягом 10 - 14 цього місяця, з ініціятиви місцевого Представництва КОДУС'у та при участі шкільного референта п.Директора Є.Піджарка й Проф. В.Жука, проводилася грошова збірка на допомогу тим українцям, що студіюють на високих школах - українських і німецьких. Гроші збирала таборова шкільна молодь, а саме такі особи: п.п.Биковець, Вернигора, Ветухова, Захарчук, Сивак, М.Скрипник, Тараненко й Филипів. Зібрано всього 1.809 мар. 50 фен., які 16 цього місяця й надіслано до Комісії Допомоги Українському Студенству /КОДУС/, в якій зосереджуються всі грошові збори на користь українських студентів. Мешканці нашого табору можуть бути певні, що їх пожертви не підуть марно, бо допомоги з стипендійного фонду видаються не всім особам, які записалися на високі школи та рахуються студентами, а лише тим із них, що дійсно працюють і виявляють певний поступ у своїх студіях. Комісія складається з виборної президії, ректорів українських високих шкіл, представників від організованого студенства, від ЦУЕ та від інших українських станів; призначає вона допомоги й стипендії на підставі тієї опінії, що її дають патентам Представництва КОДУС'у та студентські громади. Ця ж Комісія, дбаючи про підвищення кваліфікації й освітнього рівня нашого студенства, сприяє приміщенню здібних студентів на стипендії в чужоземних високих школах, з'окрема в Англії, Бельгії і Голяндії.

Отже Представництво КОДУС'у в Вісбаден-Кастель висловлює щиру й сердечну подяку всім особам, що брали участь у збірковій акції в нашім таборі й тим до деякої міри сприяли збільшенню засобів для поширення й розвитку рідної культури, а також всім жертводавцям.

На жаль, цього року скрізь помічається зменшення жертвенности серед емігрантів, що почасти пояснюється сучасним загальним емігрантів та зменшенням їх кількости через виїзд до чужоземних країн на роботи; не даремно центральний допомоговий /для студентів/ орган висловлює побоювання, чи пощастить зібрати ті суми, які запроектовані в преліміварнім бюджеті, та чи вдасться виконати всі ті завдання, які стоять перед КОДУС'ом у майбутнім шкільнім році.

Як ілюстрацію зменшення збірки, можна навести приклад нашого табору. Минулого року "ударна" збірка, що відбувалася 4.X.46 р., винесла 5.298 мар.н., а всі імпрези й додаткові збірки, які продовжувалися до початку листопада дали ще 5.193 мар.; таким чином, посилена збіркова акція в нашім таборі дала тоді солідну суму 10.491 н.м.

За Представництво КОДУС'у в Вісб.Кастелі
Проф. І.Кобчків.

ВІД УКРАЇНСЬКОЇ РОДОВІДНОЇ УСТАНОВИ

В днях 11-12 жовтня б.р. відбувся в нашому таборі Перший З'їзд Української Родовідної Установи на еміграції в справах укр.знаменництва та родівництва. /УРУ/.

На зїзд прибули з америк. та англійської зон видатні українські науковці зі згаданих та споріднених галузів науки, представники Укр.Вільної Академії Наук /УВАН/, УкроВільного Університету та інших наукових установ. Окрім того в працях Зїзду взяли участь численні гості та представники знаменованих родів.

Наукова частина зїзду була виповнена слідуючими доповідями: 1/ Др.В. СЕНЬКОВИЧ-БЕРЕЖНИЙ - Про геральдику, 2/ Др. В.ЩАВІНСЬКИЙ - Українське бортництво XIII і XIX стол. та його державно-творча роля, 3/ Проф. др. Я.РУДНИЦЬКИЙ - Українські "переміщені" назви, 4/Проф. Др М.МІЛЛЕР - До питання про походження старо-українських знамен. 5/ Проф.інж. Є.АРХИПЕНКО - В справі родоводу укр. тризуб., 6/ Проф. М.ВИТИНСЬКИЙ - Українські державні відзнаки. Всі вищезгадані високої якости доповіді викликали відповідне їх обговорення. Доповненням їх був інформаційний інформаційний відчут проф.інж. Є. АРХИПЕНКА на тему-"Українська Родовідна установа та її засади".

Доповіді були супроводжені цікавою й вартісною виставкою, що складалася з об'єктів звязаних із знаменництвом і родівництвом: грамот, знамен, родовідних документів, відбиток печаток, портретів, екс--лібрів, історичних ілюстрацій та геральдичної літератури в укр. і чужих мовах. З'окрема були виставлені й продавалися числа /1-3/ часопису " Рід та Знамено", що її видає Укр. Род. Установа. Серед експонатів кидалися ввічі укр. селянські родовідні знаки з Галичини, які свідчать, що знаменницький рух охоплює всі шари та стани українського народу, а не тільки його верхівку, як це неслушно уявляють собі мало поїнформовані особи.

Після наукової частини Зїзду та виставки, що була доступна для всіх, відбулися Загальні Збори представників знаменованих родів, на яких б ла обрана нова Рада, Управа, Ревізійна та Мистецька Комісія, Української Родовідної Установи. Збори висловили подяку групі ініціяторів заснування і відданого ведення УРУ на чолі з п.проф. інж. Євг. Архипенком, прохаючи їх провадити й надалі УРУ та часопис "Рід і Знамено", що являється першим цього роду періодичним органом в укр. мові. В кінці зборів представники УРУ і УВАН, стремлючи до координації дослідів в царині української геральдики, покликали до життя - "Український Науково-Дослідний Інститут Знаменознавства" при УРУ та УВАН, завданням якого є розроблення теоретичних питань з ділянки українського знаменознавства та оголошування їх друком в рамах видавничої діяльности УВАН. Науковими керівниками Інституту обрано: Проф. Міллера, Рудницького та проф. Ол.Оглобліна.

У понеділок 13. б.р. частина учасників Зїзду відвідала м. Вісбаден, де оглянула деякі археологічно-історичні пам тки з римських часів, православну церкву й цвинтарь та виставку картин XVIII стол. в місцевому музеї.

Зїзд викликав велике зацікавлення серед наших таборян. Бажаючі більш докладно довідатися про родовідну справу та набувати часопись "Рід та знамено" зволять звертатися по адресі:

HÖCHST bei Frankfurt/Main, Höchst- markt, N.4. Ing. F.Archypenko, Укр. Родовідна Установа.

Л. Биковський.

---X-X-X---

Цими днями наш табір одержав листа такого змісту:

IPO, Тім 10zz, Франкфурт. 9 жовтня 1947 р. ч. z6.

ТЕМА: ДП., зареєстровані під незаконними прізвищами.

Трапляються випадки, що ДП були зареєстровані під неправильними прізвищами і тепер хочуть виправити свої реєстраційні документи.

Ми запитували Головну Квартиру Американської зони, яким способом ця зміна прізвищ може бути переведена. Юридичний відділ IPO дав що до цього відповідні роз'ясненна, а саме:

1. Закон, що існує в Німеччині, вимагає формальної судової процедури при зміні прізвища.
Для того треба подати ґрунтовні причини, намір, заняття і нове прізвище, - після чого це все опубліковується.

2. Бувають випадки, коли політичний емігрант бажає повернути собі своє справжнє прізвище і позбутися вигаданого, яке було неофіційно набуте ним в часі німецького поневолення. В таких випадках, не зважаючи на німецькі Закони, вигадане прізвище може існувати далі. Біженці, які хотять повернути собі справжнє ім'я, - мусять звернутися до Німецьких послуг або еміграційної Ради.

3. Подання емігрантів про зміну прізвища мусить бути підтверджене свідками, які знають про причину цієї зміни, і скероване до ПСІРО відділу документів, відкіля воно відправляється до Area Team Директора. Якщо Директор на підставі документів винесе рішення, що певна особа може змінити своє прізвище, це рішення з відповідним матеріялом пересилається до ПЦІРО Бюро. Всі зміни відбуваються за наказом Area Team Директора і передаються до Контрольного Центру, де і залишається копія цих матеріялів.

Коли якась переміщена особа хоче змінити прізвище і має на це поважні причини, то їй треба користуватись вказівками, які подаються в параграфі 3. Прохання до Area Team Директора треба писати за певною формою і в англійській мові. Всі інші супроводжуючі документи якщо вони написані іншою мовою - треба перекласти на англійську з підтвердженням вірности цього перекладу.

R. B. ADAMS
Директор
Area Тім 10zz

---X-X-X---

Таборовий Кооператив

Господарський Баляне на 1 жовтня 1947 року

	Стан на Перше число:	
	Січня 1947 р.	Жовтня 1947 р.
	С у м а	С у м а
АКТИВИ:		
Мобілі:		
Каса-готівкою	7 .810.72	25.09
Крам в крамницях та виконані,але не забрані замови з майстерень.....	13.071.17	29963.06
Разом..	20.881.89	29988.15
Імобілі:		
Майно та інвентар за амортизацією.....	3.481.60	7 030.92
Паї в Кооперативних організаціях	-	200.-
Разом..	3.481.60	7 230.92
Відтягнуті кошти:		
Розрахунки	240.-	1.951.-
Баланс..	24.603.49	39.170.07
ПАССИВ:		
Власні засоби:		
Запасний неподільний капітал	1.016.-	3.800.56
Пайовий капітал	5.070.-	7.764.-
Фонд кооперативного навчання.....	3.000.-	136.14
Страховий фонд	-	1.000.-
Фонд поширення підприємств.....	-	3.000.-
Резерв на уцінку товарів	-	690.-
Прибутки 1946 року	11.185.56	-
Прибутки 1947 року	-	13.536.22
Власних коштів	20.271.56	29.956.92
Чужі кошти:		
Кредитори	4.331.93	9.213.15
Баланс..	24.603.49	39.170.07

За три чверті року суму балансу збільшено:

За конто власних коштів 9.685.35
" " чужих коштів 4.881.22

УПРАВА КООПЕРАТИВУ.

-+-x-x-x-+-

Робота Кооперативу:

	Торгівля і виробництва		Витрати:		Наслідки	
	План	Фактично	План	Фактично	План	Фактично
					Прибутки - пр. Збитки - зб.	
А. Торгівля:						
I Продаж краму з крамниці дрібного продажу	364,4	433,7				
2. Продаж краму з крамниці безалкогольних напоїв	32,7	36,8				
Торгівля..	397,1	470,5	42,9	46,0	пр.11,1	пр.25,4
Б. Виробництва:						
1. Кравецьке ж.од.	45,5	45,6	44,5	43,5	пр. 1,0	пр.2,1
2. " ч.од.	14,3	7,7	13,7	7,9	пр. 0,6	зб.0,2
3. Шевська м-ня	7,9	8,5	7,6	8,5	пр. 0,3	- 0,0
4. Фризієрня	7,5	6,6	7,6	6,8	пр. 0,5	зб.0,2
Виробництва...	75,2	68,4	73,4	66,7	пр. 1,8	пр.1,7

Націнки:

	Крамниця дрібного краму:		Крамниця безалк. напит.	
	План	Фактично	Плян	Фактично
Вартість краму за ціною закупу в нім.марках	316,9	372,4	26,1	26,9
Реалізація цього краму	364,4	433,7	32,7	36,9
Націнка у %%	15 %	16.4	25 %	36 %

УПРАВА КООПЕРАТИВУ

ВИТРАТИ КООПЕРАТИВУ

на загально-національні і допомогові цілі:

Через:	1946 р.:	Січень-Вересень 1947 р.
1. Ц.П.УЕ. на організацію та ліпшення життя на еміграції	3.264.-	5.402.-
2. Централю Кооперативів на організацію зменшення витрат на еміграції	-	6.521.-
3. Комітет допомоги студенству /КОДУС/ на поліпшення життя студенству та на організацію можливости учоби.....	500.-	-
4. Санітарно-харитативній Службі на допомогові цілі ..	-	507.-
5. На витрати в нашому таборі - через управу табору: утримання шкіл, гімназій, різних гуртків, утримання працюючих, які роздають приділи для працюючих, допомога таборовим лікувальним закладам	13.962	19.490.-
6. На фахові курси	3.000	2.000
7. Пожертви:		
1946 р. ІМКА	500.-	
1947 " ІМКА- 25,- Пласту 150.- Школам і подарунки дітям, які виїздили до Бельгії - 51.-, Оперовому театру на еміграції - 200,- Т-ву Прихільників Української Господарської Академії - 1.000,- Українській Вільній Академії -1080	-	2.506.-
Разом ...	21.226.-	36.426.-
Всього з початку		57.652.-

Лист Директора ЦЦІРО від 2.10.1947 р.
до Адміністрації Табору:

Цим інформуємо вас, що від 15.9.1947 р. переселення переміщених осіб провадиться в такий спосіб:

А. Секція індивідуальної еміграції та допомогова /Франкфурт, Майнцерляндштрасе 4-6, 3-й поверх/

Це бюро дає поради щодо індивідуальної еміграції до всіх країн за винятком США особам, що живуть у районі Грос Гессену та Вюрцбургу, і мають

Запевнену візу
дозвіл на в'їзд
робочий контракт
афідавіт

а також допомагатиме в усіх справах, пов'язаних з процедурою одержання віз на подання родичів, що живуть у країнах майбутньої еміграції, а саме:

в питаннях про державну приналежність та бездержавність
про повернення власности
цивільні документи.

Особи з цілої американської окупаційної зони Німеччини, що їх відповідні установи спрямовують до miss Hohenruth по пораду чи остаточну в звязку з їхнім виїздом документації, мусять звертатись на подану вище адресу.

Б: Секція групового переселення /Франкфурт Цеппелін Алеє 19/

Ця установа займається всіма видами групового переселення /Спірні питання, що потребують консультації, мусять передаватись на Майнцерляндштрасе 4 на розгляд/.

П р и м і т к а : Родини бельгійських шахтарів повинні звертатись на Цеппелін Аллеє 19.

Особи, зацікавлені в індивідуальному переїзді до Бельгії /що мають там родичів чи друзів або організації, які подбають за їх в'їзд до Бельгії/ мають звертатись на Майнцерляндстр. 4-6.

Д. О с о б и , що мають близьких родичів у Канаді, робітники, що їдуть на бурякові плянтації, а також особи, що їдуть до Мароко, розглядаються, як індивідуальні переселенці.

Особи вискренінговані і такі, що живуть приватньо і не мають статусу ДП, мають звертатись до Ареа Вельфер Офіцір Цеппелін Алеє 15, Франкфурт. Там їм видадуть документи до перевірочної Комісії в Дармштадті.

В.АДАМС
Директор
Ареа Тім 10..

Видає Реферат Культури Редагує Колегія